

با اسمه تعالی

گزارش طرح مصوب شورای پژوهشی دانشگاه شیراز

ترسیم نیمرخ پیشرفت تحصیلی(معدل) دانشجویان
رشته‌های مختلف دانشگاه شیراز در سی سال گذشته

مجری:

محمود بحرانی

سال ۱۳۸۳

شماره طرح : ۱۵۷۴ - C ۲۳۴ - ۸۲ - LA

تاریخ شروع : ۸۲/۲/۱۵

تاریخ خاتمه : ۸۳/۵/۱۵

مطلوب مندرج در گزارش منعکس کننده نظریات مجریان طرح می باشد رجوع به مطالب با ذکر مآخذ
مجاز است. در سایر موارد بایستی با ناشر مکاتبه شود.

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی سیر تحولات معدل نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز از آغاز تأسیس آن تا کنون بوده است. نمونه مورد مطالعه در این پژوهش شامل ۵۳۶۵ نفر دانشجویانی بوده است که در اداره خدمات آموزشی دارای پرونده آموزشی بوده‌اند و حداقل نمره معدل آنان قابل دسترسی بوده است. نمونه‌گیری به شیوه تصادفی منظم صورت گرفته است به این ترتیب که از هر ۱۰ پرونده یکی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفته است. از کل نمونه مورد مطالعه ۸۹/۱ درصد (۴۷۸۱ نفر) را فارغ التحصیلان و ۱۰/۹ درصد (۵۸۴ نفر) را دانشجویان جاری دانشگاه تشکیل می‌داده‌اند. همچنین از این تعداد ۷۰/۸ درصد (۱۵۶۴ نفر) پسر و ۲۹/۱ درصد، (۳۸۰۱ نفر) دختر بوده‌اند.

میانگین معدل کل دانشجویان دانشگاه شیراز از آغاز تأسیس تا کنون، بر اساس نتایج این تحقیق معدل ۱۴/۶۲۸ بدست آمده است و انحراف معیار آن ۱/۹۲ می‌باشد. نتایج همچنین نشان دهنده سیر رو به افزایش نمرات معدل دانشجویان از آغاز تأسیس دانشگاه تا کنون می‌باشد. معدل نمرات دختران در اغلب رشته‌ها بطور معناداری بیشتر از پسران بوده و در یک موردهم که معدل پسران بیشتر بوده است (دامپزشکی) این تفاوت از لحاظ آماری معنادار نمی‌باشد.

سپاسگزاری

بدینوسیله از زحمات کلیه کسانیکه در این تحقیق ما را یاری نموده‌اند کمال تشکر و قدردانی خود را اعلام می‌دارم. در این میان همکاران اداره خدمات آموزشی دانشگاه بیشترین زحمات را متقبل شده‌اند همچنین از خانم زهرا حبیبتاش بخاطر همکاری در تایپ گزارش کمال تشکر را دارم. یاد آوری شود این طرح با پشتیبانی مالی شورای تحقیقات دانشگاه شیراز به اجرا درآمده است برای این عزیزان توفيق و بهروزی را از خداوندمنان طلب می‌نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	روش تحقیق
۳	جامعه هدف و روش نمونه گیری
۴	نتایج
۷	معدل دانشجویان دانشگاه شیراز طی سالهای مختلف
۹	مقایسه معدل دانشجویان در رشته‌های مختلف
۱۱	مقایسه معدل دختران و پسران در دانشکده‌های مختلف
۱۳	مقایسه معدل تحصیلی دختران و پسران
۱۴	مقایسه معدل نمرات دختران و پسران در مقاطع تحصیلی مختلف
۱۷	بحث و نتیجه گیری
۲۰	منابع و مأخذ

فهرست جداول و نمودار

صفحه

عنوان

جدول شماره ۱- ویژگی‌های گروه نمونه تحقیق از لحاظ دانشکده (رشته تحصیلی) جنسیت و مقطع تحصیلی	۵
جدول شماره ۲- معدل و انحراف معیار نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز به تفکیک سال‌های ورد به دانشگاه	۸
جدول شماره ۳- میانگین و انحراف معیار معدل دانشجویان در رشته‌های مختلف تحصیلی دانشگاه شیراز	۱۰
جدول شماره ۴- مقایسه معدل دختران و پسران در دانشگاههای مختلف	۱۲
جدول شماره ۵- تحلیل واریانس یکطرفه معدل دانشجویان دانشگاه شیراز و چهاردهه فعالیت دانشگاه	۱۵
جدول شماره ۶- پی‌گیری تفاوت نمرات معدل در دهه‌های مختلف با استفاده از آزمون شغلی	۱۶
نمودار شماره ۱- چگونگی معدل کل نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز طی سالهای مختلف تحصیلی	۷
نمودار شماره ۲- مقایسه معدل تحصیلی دختران و پسران در مقاطع تحصیلی مختلف	۱۴
نمودار شماره ۴- مقایسه معدل دانشجویان در چهار دهه اخیر	۱۵

فهرست نمودار

مقدمه

معدل نمرات درسی دانشجویان اصلی‌ترین شاخصی است که ملاک ارزیابی پیشرفت تحصیلی آنان قرار می‌گیرد. نمرات درسی علاوه بر اینکه اساس ارزیابی‌های فردی قرار می‌گیرند، مبنای ارزشیابی نظام‌های آموزشی نیز قرار می‌گیرند. بررسی و ارزشیابی عملکرد مؤسسات آموزشی از جمله بدیهی ترین نیازهای هر نظام آموزشی محسوب می‌شود که می‌بایست بطور منظم انجام گیرد. در این رابطه تجزیه و تحلیل نمرات درسی می‌تواند زوایایی از مسائل آموزشی را آشکار نماید. بررسی سیر تغییرات معدل نمرات درسی از ابعاد گوناگون در خور توجه است. این تغییرات می‌تواند سیر تحولات ارزیابی دانشجویان را در دوره‌های گوناگون و برای رشته‌های مختلف نشان دهد. از این طریق می‌توان به بررسی عملکردهای گذشته و حال نظام آموزشی پرداخت و در باره شیوه‌های سنجش و اندازه‌گیرهای آموزشی بازخورددهایی بدبست آورد.

در دانشگاه شیراز، قبل از این مطالعات پراکنده‌ای پیرامون نمرات معدل دانشجویان صورت گرفته است. بیشتر این مطالعات مدیون دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی و بویژه تلاش‌های استاد گرامی آقای دکتر حسینی می‌باشد که ضمن آن ابعادی از مسائل آموزشی مثل تورم در نمرات دانشگاهی، مقایسه دانشجویان موفق و نا موفق، علل شکست‌های تحصیلی و غیره را مورد بررسی و دقت نظر قرار داده‌اند. لزوم تداوم این بررسی‌ها ایجاب می‌کرد که مطالعه مجددی درباره چگونگی معدل دانشجویان دانشگاه شیراز صورت گیرد. بر این اساس تحقیق حاضر به اجرا درآمد که رویکردنی جامع و کلی به فعالیت‌های آموزشی دانشگاه شیراز از بدو تأسیس تا کنون داشته است.

در این تحقیق هدف، بررسی چگونگی معدل نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز در طی حدود چهار دهه فعالیت این دانشگاه بوده است. منظور از این بررسی مشخص ساختن روال تغییرات احتمالی معدل نمرات در طی سالیان گذشته و دوره‌های مختلف آموزشی بوده و بدین منظور مقایسه‌هایی بین میزان نمرات معدل در سالها و دهه‌های مختلف صورت گرفته است. یکی دیگر از اهدافی که در این تحقیق دنبال شده است مقایسه و ضعیت نمرات دختران در مقایسه با پسران بوده که به عنوان دو گروه عمده با یکدیگر رقابت می‌نمایند و همواره نظر محققان را به خود جلب نموده‌اند. هدف مهم دیگر در این تحقیق ترسیم نیمرخ نمرات معدل رشته‌های مختلف بوده اما با توجه به پراکنده‌گی زیاد رشته‌های تحصیلی، مقایسه‌ها به رشته‌های اصلی محدود شده است. بدین ترتیب سؤالات اساسی این تحقیق شامل موارد زیر است:

۱. وضعیت نسبی معدل دانشجویان دانشگاه شیراز در سالهای مختلف چگونه بوده است؟
۲. وضعیت نسبی معدل دانشجویان دانشگاه شیراز در رشته‌های مختلف چگونه بوده است؟
۳. وضعیت نسبی معدل دانشجویان دختر و پسر چگونه بوده است؟

روش تحقیق

جامعه هدف و روش نمونه‌گیری

جامعه هدف در این تحقیق کلیه دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه شیراز از آغاز تأسیس تا کنون بوده است. از آنجا که قبل از تاسیس دانشگاه شیراز رشته‌های علوم پزشکی را نیز در بر می‌گرفته اما با تشکیل وزارت بهداشت و علوم پزشکی رشته‌های علوم پزشکی تفکیک شده‌اند، جامعه مورد بررسی در این تحقیق به رشته‌های غیرپزشکی منحصر گردیده است. برای مطالعه در این تحقیق ۱۰ درصد از کل جمعیت آماری در نظر گرفته شدند. نمونه‌گیری به صورت تصادفی و به شیوه نظامدار (سیستماتیک) انجام گرفت بدین ترتیب که با مراجعه به بایگانی اداره خدمات آموزشی دانشگاه شیراز (با در نظر گرفتن یک رقم تصادفی مبنا) از هر ۱۰ پرونده یکی بیرون کشیده می‌شد و اطلاعات مورد نیاز از آن استخراج می‌گردید. مهمترین قلم اطلاعاتی در این میان معدل تحصیلی فرد به عنوان شاخص پیشرفت تحصیلی بود. در صورتیکه پرونده‌ای از لحاظ این اطلاعات ناقص بود، پرونده‌ی بعدی جایگزین می‌شد و سپس نسبت یک به ده تکرار می‌شد. در بین پرونده‌های فارغ‌التحصیلان اولیه دانشگاه، شاهد نواقص فراوانی بودیم. از جمله اینکه، چون نظام ارزیابی دانشگاه طی زمان تغییرات بسیاری کرده است، در پرونده‌های قدیمی ریز نمرات موجود نمی‌باشد و در بسیاری از آنها در برگه فارغ‌التحصیلی نیز ذکری از معدل نمرات نشده است. از این رو نمونه مربوط به این گروه از فارغ‌التحصیلان نسبت به میزان پیش‌بینی شده، افت داشته است. آسیب دیدگی پرونده‌ها در اثر حادثه سیل نیز مزید بر علت بود. به هر حال در مجموع تعداد نمونه مورد مطالعه در این تحقیق به ۵۳۶۵ مورد رسید. از این تعداد ۴۷۸۱ (۸۹/۱٪) نفر از فارغ‌التحصیلان و ۵۸۴ (۱۰/۹٪) نفر از دانشجویان بودند. که اطلاعات معدل یک یا چند ترم آنها در پرونده دانشجویی آنها تا تابستان ۱۳۸۲ ثبت شده بود.

نتایج

قبل از تجزیه و تحلیل نتایج، ویژگی‌های کلی گروه نمونه تحقیق را از نظر می‌گذرانیم. جدول شماره ۱ تعداد نمونه مورد مطالعه در این تحقیق را به تفکیک جنسیت، رشته‌های اصلی (دانشکده) و مقطع تحصیلی نشان می‌دهد. همانطور که در این جدول آمده است از مجموع ۵۳۶۵ نفر گروه نمونه تحقیق تعداد ۳۸۰۱ نفر (۷۰/۸٪) مردان و ۱۵۶۴ نفر (۲۹/۱٪) زنان تشکیل داده‌اند.

سهم هر یک از دانشکده‌ها در گروه نمونه عبارتست از: دانشکده علوم ۹۸۸ نفر (۱۸/۶٪)، دانشکده علوم انسانی ۶۵۴ نفر (۱۲/۳٪)، دانشکده علوم تربیتی ۴۷۱ نفر (۸/۹٪)، دانشکده مهندسی ۷۵۶ نفر (۱۴/۲٪)، دانشکده علوم اجتماعی ۵۷۸ نفر (۱۰/۹٪)، دانشکده الکترونیک ۷۹۰ نفر (۱۴/۸٪)، دانشکده دامپزشکی ۱۹۸ نفر، (۳/۷٪) دانشکده کشاورزی ۶۷۹ نفر، (۱۲/۸٪) و دانشکده حقوق ۲۰۷ نفر، (۳/۹٪). با توجه به شیوه نمونه گیری تصادفی منظم، انتظار می‌رود سهم هر یک از دانشکده‌ها متناسب با سهم واقعی آنها در جمعیت مورد مطالعه باشد. بدین ترتیب بیشترین سهم را در بین نمونه مورد مطالعه دانشکده علوم و کمترین سهم را دانشکده‌های دامپزشکی و حقوق داشته‌اند. همچنین در بین مقاطع تحصیلی چنانکه انتظار می‌رود بیشترین فراوانی مربوط به مقطع کارشناسی است، که در مجموع حدود ۷۵ درصد از نمونه را تشکیل می‌دهند. در بین دانشکده‌ها نیز این وضعیت برقرار است به استثنای دانشکده الکترونیک که اکثریت از مقطع کاردانی هستند و دانشکده دامپزشکی که اکثریت مربوط به مقطع دکتری می‌باشند.

جدول ۱- ویژگی های گروه نمونه تحقیق از لحاظ دانشکده (رشته های تحصیلی)

جنسیت و مقطع تحصیلی

جنسیت					
جمع	زن	مرد	مقطع تحصیلی	رشته تحصیلی	
۴۲	۱۱	۳۱	کارданی	علوم	
۸۱۲	۳۲۹	۴۸۳	کارشناسی		
۱۱۷	۳۰	۸۷	کارشناسی ارشد		
۱۶	۳	۱۳	دکتری		
۱		۱	نامشخص		
۹۸۸	۳۷۳	۶۱۵	جمع		
۱۵	۶	۹	کاردانی	علوم انسانی	
۵۹۵	۲۱۳	۳۸۲	کارشناسی		
۳۸	۸	۳۰	کارشناسی ارشد		
۲	-	۲	دکتری		
۴	۲	۲	نامشخص		
۶۵۴	۲۲۹	۴۲۵	جمع		
۲۷	۱۱	۱۶	کاردانی	علوم تربیتی	
۴۱۴	۱۹۴	۲۲۰	کارشناسی		
۲۷	۹	۱۸	کارشناسی ارشد		
۲	۱	۱	دکتری		
۱	۱	-	نامشخص		
۴۷۱	۲۱۶	۲۵۵	جمع		
۷۳	-	۷۳	کاردانی	مهندسی	
۵۸۴	۸۶	۴۹۸	کارشناسی		
۹۰	۵	۸۵	کارشناسی ارشد		
۷	-	۷	دکتری		
۲	-	۲	نامشخص		
۷۵۶	۹۱	۶۶۵	جمع		
۲۱	۷	۱۴	کاردانی	علوم اجتماعی	
۴۹۸	۲۳۶	۲۶۲	کارشناسی		
۴۷	۱۲	۳۵	کارشناسی ارشد		
۹	۱	۸	دکتری		
۳	-	۳	نامشخص		
۵۷۸	۲۵۶	۳۲۲	جمع		

**ادامه جدول ۱- ویژگی‌های گروه نمونه تحقیق از لحاظ دانشکده (رشته‌های تحصیلی)
جنسیت و مقطع تحصیلی**

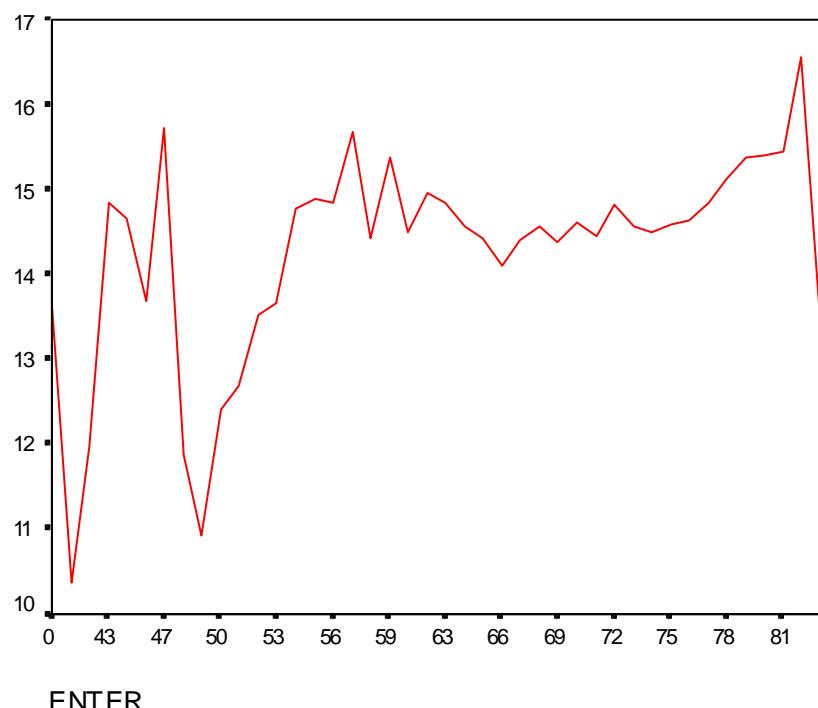
جنسیت				
جمع	زن	مرد		
۴۷۵	۵۷	۴۱۸	کارданی	الکترونیک
۲۸۸	۳۸	۲۵۰	کارشناسی	
۲۴	۱	۲۳	کارشناسی ارشد	
۱	-	۱	دکتری	
۲	۱	۱	نامشخص	
۷۹۰	۹۷	۶۹۳	جمع	
۹	-	۹	کاردانی	دامپزشکی
۶۶	۱۴	۵۲	کارشناسی	
۷	-	۷	کارشناسی ارشد	
۱۱۵	۲۵	۹۰	دکتری	
۱	-	۱	نامشخص	
۱۹۸	۳۹	۱۵۹	جمع	
۷۲	۱۳	۵۹	کاردانی	کشاورزی
۵۳۰	۱۷۰	۳۶۰	کارشناسی	
۶۶	۸	۵۸	کارشناسی ارشد	
۱۰	-	۱۰	دکتری	
۱	-	۱	نامشخص	
۶۷۹	۱۹۱	۴۸۸	جمع	
۲	-	۲	کاردانی	حقوق
۱۹۲	۵۸	۱۳۴	کارشناسی	
۱۳	۱	۱۲	کارشناسی ارشد	
۲۰۷	۵۹	۱۴۸	دکتری	
۴۴	۱۳	۳۱	نامشخص	
۵۳۶۵	۱۵۶۴	۳۸۰۱	جمع	

معدل دانشجویان دانشگاه شیراز طی سالهای مختلف

چگونگی نمرات معدل کل دانشگاه شیراز از ابتدای تأسیس تاکنون به تفکیک سال‌های تحصیلی در جدول شماره ۲ آمده است. منظور از سالهای تحصیلی سال ورود دانشجویان به دانشگاه است. اطلاعات ارائه شده در این جدول مربوط به نمونه مورد مطالعه یعنی راه یافته‌گان به دانشگاه شیراز از سال ۱۳۳۷ تا ۱۳۸۱ می‌باشد. در این جدول معدل کل دانشجویان دانشگاه شیراز همراه با انحراف معیار آن و نیز تعداد نمونه مربوط به هر سال تحصیلی در مقابل آن ذکر شده است. دقت در ارقام جدول مزبور نوعی افزایش تدریجی اما نامنظم را در میزان معدل دانشجویان طی سالهای متوالی نشان می‌دهد.

نمودار شماره ۱ که ناظر بر اطلاعات همین جدول می‌باشد سیر افزایشی نمرات معدل را بهتر مشخص می‌کند بر اساس این یافته‌ها معدل دانشجویان دانشگاه شیراز از ابتدای تأسیس تا به حال بطور تدریجی افزایش یافته است البته این تغییرات کلی بوده و برای هر دو سال متوالی شکل منظمی ندارد بلکه گاهی افزایش و گاهی کاهش نشان می‌دهد.

نمودار شماره ۱: چگونگی معدل کل نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز طی سالهای مختلف تحصیلی

**جدول ۲ - معدل و انحراف معیار نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز
به تفکیک سال‌های ورود به دانشگاه**

انحراف معیار	تعداد	معدل	سال ورود
۱/۲۹	۴۵	۱۲/۸۱	۱۳۳۸ و قبل از آن
۱/۶۳	۴۴	۱۳/۳۵	۱۳۳۹
۲/۱۳	۶	۱۳/۹۴	۱۳۴۰
۳/۷۳	۶	۱۱/۰۵	۱۳۴۱
۳/۰۱	۱۸	۱۲/۱۵	۱۳۴۲
۲/۸۲	۶	۱۱/۸۸	۱۳۴۳
	۱	۱۵/۸۲	۱۳۴۴
۲/۹۴	۴	۱۴/۴۶	۱۳۴۵
۳/۵۲	۱۰	۱۴/۰۵	۱۳۴۶
۱/۰۲	۱۲	۱۴/۱۵	۱۳۴۷
۳/۳۳	۹	۱۲/۷۳	۱۳۴۸
۱/۷۱	۶	۱۲/۰۴	۱۳۴۹
۱/۷۲	۳۷	۱۲/۶۷	۱۳۵۰
۲/۰۲	۲۴	۱۲/۴۷	۱۳۵۱
۲/۲۲	۴۳	۱۳/۶۳	۱۳۵۲
۲/۲۹	۶۶	۱۳/۸۷	۱۳۵۳
۲/۶۰	۵۵	۱۴/۲۷	۱۳۵۴
۱/۸۴	۶۵	۱۴/۷۷	۱۳۵۵
۲/۳۴	۶۰	۱۴/۸۳	۱۳۵۶
۲/۱۱	۴۹	۱۵/۶۰	۱۳۵۷
۲/۴۶	۸۱	۱۴/۳۸	۱۳۵۸
۲/۹۳	۱۵	۱۴/۸۸	۱۳۵۹
۲/۵۵	۱۲	۱۴/۷۸	۱۳۶۰
۲/۷۱	۴۴	۱۴/۹۰	۱۳۶۱
۱/۸۶	۱۴۷	۱۴/۹۹	۱۳۶۲
۱/۸۴	۱۴۵	۱۴/۸۲	۱۳۶۳
۱/۷۶	۱۶۶	۱۴/۵۶	۱۳۶۴
۱/۷۰	۲۵۲	۱۴/۴۳	۱۳۶۵
۱/۷۶	۳۰۰	۱۴/۱۰	۱۳۶۶
۱/۶۲	۲۶۵	۱۴/۴۱	۱۳۶۷
۱/۷۸	۱۸۵	۱۴/۵۷	۱۳۶۸
۱/۷۸	۱۷۷	۱۴/۳۸	۱۳۶۹
۱/۷۹	۱۷۵	۱۴/۶۱	۱۳۷۰
۱/۷۸	۱۸۴	۱۴/۴۵	۱۳۷۱
۱/۷۴	۲۰۴	۱۴/۸۰	۱۳۷۲
۱/۷۴	۲۳۶	۱۴/۵۷	۱۳۷۳
۱/۷۹	۲۵۲	۱۴/۴۹	۱۳۷۴
۱/۷۴	۲۸۴	۱۴/۰۹	۱۳۷۵

۱/امه جدول ۲

سال ورود	معدل	تعداد	انحراف معیار
۱۳۷۶	۱۴/۶۵	۳۵۵	۱/۷۹
۱۳۷۷	۱۴/۸۵	۳۲۵	۱/۷۹
۱۳۷۸	۱۵/۱۲	۲۷۵	۱/۸۱
۱۳۷۹	۱۵/۳۷	۲۲۳	۱/۷۱
۱۳۸۰	۱۵/۴۱	۲۳۴	۱/۸۶
۱۳۸۱	۱۵/۴۴	۲۶۶	۱/۸۳
جمع	۱۴/۶۲	۵۳۵۹	۱/۹۲

مقایسه معدل دانشجویان در رشته‌های مختلف

در جدول شماره ۳ میانگین نمرات معدل و انحراف معیار این نمرات برای رشته‌های مختلف ارائه شده است. یادآوری شود رشته‌های تحصیلی قید شده در پرونده‌های دانشجویی بسیار متنوع بوده است. بطوريکه در گروه نمونه مورد مطالعه در این تحقیق ۱۱۵ رشته تحصیلی با عنوانی مختلف در پرونده‌های قید شده است. اما برای جلوگیری از پراکندگی در این جدول، زیر شاخه‌هایی که فراوانی کمی داشته‌اند در شاخه‌های اصلی‌تر ادغام شده‌اند.

بدین ترتیب ۳۷ رشته اصلی در جدول قید شده و میانگین نمرات معدل فارغ التحصیلان و دانشویان هر رشته همراه با تعداد نمونه و انحراف معیار نمرات در مقابل آن درج شده است.

چنانکه در این جدول ملاحظه می‌شود معدل کل نمرات فارغ التحصیلان و دانشجویان دانشگاه شیراز بر اساس نمونه مورد مطالعه در این تحقیق معادل ۱۴/۶۲۸ با انحراف معیار ۱/۹۲ بدست آمده است. معدل محاسبه شده برای رشته‌های مختلف بین حداقل ۱۳/۵۷ برای رشته‌های علوم تربیتی و روانشناسی و حداکثر ۱۵/۴۷ برای رشته‌جغرافیا و بعد از آن ۱۳/۷۹ برای رشته ریاضی متغیر بوده است. بر اساس نمرات استاندارد Z محاسبه شده برای معدل رشته‌های تحصیلی، اختلاف نمرات معدل رشته‌های مختلف دارای دامنه‌ای در حدود ۱ انحراف معیار است. به عبارت دیگر بین میانگین معدل کل رشته‌های مختلف در دانشگاه شیراز تا یک انحراف معیار اختلاف مشاهده می‌شود.

جدول ۳- میانگین و انحراف معیار معدل دانشجویان در رشته‌های مختلف تحصیلی دانشگاه

شیراز

رشته تحصیلی	میانگین	تعداد	انحراف معیار	نمرات Z
زمین شناسی	۱۴/۲۰	۱۴۸	۱/۷۷	-۲۲۲۳۱۴۱
مدیریت	۱۴/۷۱	۵۶	۱/۶۹	۴/ ۳۶۶E-۰۲
ریاضی	۱۳/۷۹	۱۸۴	۲/۱۶	-۴۳۳۸۸۶۰
روانشناسی	۱۵/۴۷	۱۳۱	۱/۸۶	۰/۴۳۷-۴۲۸
زیست‌شناسی	۱۵/۰۸	۱۷۱	۱/۸۴	۰/ ۲۳۳۷۴۸۰
زبان	۱۵/۲۱	۲۶۹	۲/۲۵	۰/۳۰۳۷۶۳۲
ادبیات فارسی	۱۵/۲۰	۲۵۸	۱/۹۵	۰/۲۹۵۲۲۲۳
اقتصاد	۱۳/۸۷	۱۷۲	۱/۹۶	-۰/۳۹۲۰۶۴۳
علوم اجتماعی	۱۴/۸۱	۱۹۱	۱/۰۹	۹/ ۴۹۸ E-۰۲
فیزیک	۱۴/۳۷	۱۶۲	۲/۱۶	-۱۳۶۱۲۷۷
الکترونیک	۱۴/۵۵	۷۹۵	۱/۷۳	-۳/ ۸۳E-۰۲
برق	۱۳/۹۹	۴۰	۲/۱۰	-۳۳۱۲۵۷۳
کامپیووتر	۱۴/۳۹	۱۰۶	۱/۷۷	-۱۲۵۷۵۰۷
شیمی	۱۴/۸۱	۲۲۸	۲/۳۷	-۹/ ۳۴۱E-۰۲
عمران	۱۴/۳۶	۱۳۳	۱/۶۷	-۱۴۵۱۵۱۱
مکانیک	۱۳/۹۸	۲۰۸	۱/۸۰	-۳۳۵۷۴۳۹
مواد	۱۴/۱۸	۱۳۴	۱/۸۰	-۲۳۵۳۶۱۲
دامپزشکی	۱۴/۵۹	۱۹۸	۱/۸۴	-۱/۹۲E-۰۲
آمار	۱۴/۱۱	۹۸	۱/۹۸	-۲۶۷۶۶۲۳
تاریخ	۱۵/۰۱	۱۲۲	۱/۶۷	/۲۰۰۸۵۹۹
جغرافیا	۱۳/۵۷	۲۶	۱/۷۵	/۵۵۲۵۹۵۱
کتابداری	۱۵/۳۱	۹۴	۱/۶۸	/۳۵۷۱۷۱۵
کشاورزی	۱۴/۶۰	۴۳۶	۱/۹۸	-۱/ ۶۳E-۰۲
تأسیسات	۱۴/۸۹	۱۰	۱/۱۲	/۱۳۷۶۸۷۵
پتروشیمی	۱۳/۹۹	۹۰	۱/۶۹	-۳۳۲۲۱۱۰
راه و ساختمان	۱۴/۰۶	۴۳	۲/۳۰	-۲۹۷۱۶۱۱
برنامه‌ریزی درسی	۱۵/۰۹	۱۲۱	۱/۴۶	۰/ ۲۴۱۸۰۱۵
علوم تربیتی	۱۵/۴۷	۸۱	۱/۵۴	۰/۴۴۰۵۳۶۷
حقوق	۱۴/۹۳	۲۰۸	۱/۶۰	۰/۱۵۵۷۰۳۹
خاک‌شناسی	۱۴/۶۵	۷۰	۱/۷۸	-۱/ ۹۱E-۰۲
حسابداری	۱۴/۷۱	۱۱۳	۱/۷۵	-۴/ ۵۰۴E-۰۲
معارف	۱۵/۳۵	۱۷	۱/۰۲	/۳۷۷۷۶۷۲
هنر و معماری	۱۴/۹۹	۳۵	۲/۰۶	/۱۸۹۷۰۵۸
تریبت بدنسی	۱۴/۵۶	۲۰	۱/۶۱	-۳/ ۷۸E-۰۲
گیاه پزشکی	۱۴/۹۳	۷۴	۲/۲۰	۰/۱۵۷۳۱۳۹
ماشین آلات کشاورزی	۱۴/۵۸	۵۴	۱/۹۹	-۲/ ۷۴ E-۰۲
اقتصاد کشاورزی	۱۴/۴۴	۴۶	۱/۶۱	-۹/ ۵۶E-۰۲
کل دانشگاه	۱۴/۶۲۸	۵۳۴۲	۱/۹۲	۶/ ۷۰۳E-۰۴

اگر یک خط فرضی برای حدود بالا و پایین نمرات در نظر بگیریم بطوریکه نمرات ۱۵ به بالا را حد بالا و نمرات کمتر از ۱۴ را در حد پایین نمرات معدل رشته‌های تحصیلی منظور کنیم آنگاه می‌توان گفت که نمرات معدل بیشتر رشته‌های علوم انسانی در حدود بالا توزیع نمرات قرار می‌گیرد. البته در این میان یک استثناء وجود دارد و آن رشته اقتصاد است که در حدود پایین توزیع نمرات قرار دارد. اما اغلب رشته‌های علوم انسانی مثل علوم تربیتی، روانشناسی، معارف، کتابداری، زبان‌های خارجی، ادبیات فارسی و تاریخ دارای معدل بالاتر از ۱۵ بوده‌اند. در مقابل رشته‌های جغرافیا، ریاضی، اقتصاد، مکانیک و پتروشیمی دارای معدل نمرات پایین‌تر از ۱۴ بوده‌اند. معدل نمرات سایر رشته‌ها در فاصله بین ۱۴ تا ۱۵ قرار می‌گیرند.

همچنین نمودار تغییرات معدل برای هر یک از رشته‌های تحصیلی (دانشکده‌ها) به تفکیک سال ورود دانشجویان ترسیم شده است که ضمیمه این گزارش می‌باشد

مقایسه معدل دختران و پسران در دانشکده‌های مختلف

برتری معدل نمرات دختران نسبت به پسران در دانشکده‌های مختلف نیز نمایان است. چنانکه در جدول شماره ۴ ملاحظه می‌شود به استثنای دانشکده دامپزشکی در سایر دانشکده‌ها معدل کل نمرات دختران از پسران بالاتر است. مقایسه تفاوت میانگین‌های دو گروه با استفاده از آزمون تی نشان می‌دهد که این برتری در دانشکده‌های علوم، علوم اجتماعی، علوم انسانی الکترونیک معنادار است. در دانشکده دامپزشکی، معدل دختران کمتر از پسران بوده اما تفاوت معنادار نیست. همچنین برتری نمرات دختران نسبت به پسران در دانشکده‌های مهندسی، کشاورزی و حقوق معنادار نیست اگر چه در دانشکده مهندسی به سطح معناداری بسیار نزدیک است ($P < 0.05$) .

جدول ۴- مقایسه معدل دختران و پسران در دانشکده‌های مختلف

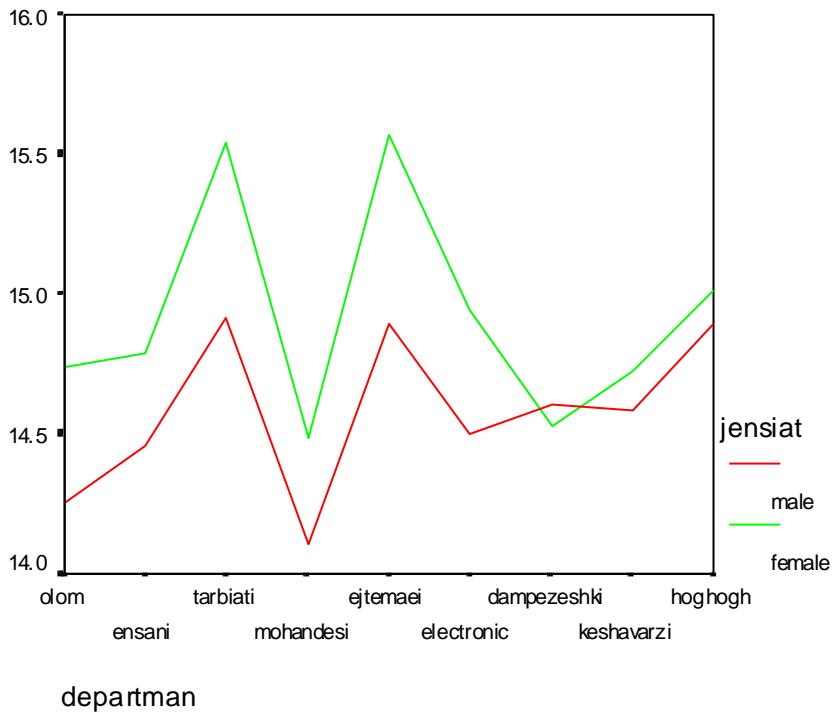
رشته تحصیلی	جنسیت	میانگین	تعداد	انحراف معیار	t	d.f	sig
علوم	پسران	۱۴/۲۵	۶۱۸	۲/۱۹	۳/۵۰	۹۸۹	۰/۰۰۰۱
	دختران	۱۴/۷۴	۳۷۳	۲/۰۰			
	جمع	۱۴/۴۳	۹۹۱	۰/۱۳			
علوم اجتماعی	پسران	۱۴/۴۶	۴۲۵	۱/۸۱	۲/۲۶	۶۵۲	۰/۰۲
	دختران	۱۴/۷۹	۲۲۹	۱/۷۳			
	جمع	۱۴/۵۸	۶۵۴	۱/۷۹			
علوم تربیتی	پسران	۱۴/۹۱	۲۵۷	۱/۶۷	۴/۰۴	۴۷۱	۰/۰۰۰۱
	دختران	۱۵/۵۴	۲۱۶	۱/۶۹			
	جمع	۱۵/۲۹	۴۷۳	۱/۷۱			
مهندسی	پسران	۱۴/۱۱	۶۷۰	۱/۸۴	۱/۹۳	۷۶۲	-۰/۰۵۴
	دختران	۱۴/۴۹	۹۴	۱/۵۳			
	جمع	۱۴/۱۵	۷۶۴	۱/۸۰			
علوم انسانی	پسران	۱۴	۳۲۳	۲/۰۶	۳/۹۴	۵۷۷	۰/۰۰۰۱
	دختران	۱۵/۵۷	۲۵۶	۲/۰۶			
	جمع	۱۵/۲۰	۵۷۹	۲/۰۸			
الکترونیک	پسران	۱۴/۵۰	۶۹۸	۱/۷۳۱	۲/۳۷	۷۹۳	۰/۰۲
	دختران	۱۴/۹۵	۹۷	۱/۶۸			
	جمع	۱۴/۵۵	۷۹۵	۱/۷۳			
دامپیزشکی	پسران	۱۴/۶۱	۱۵۹	۱/۸۶	۰/۲۴	۱۹۶	-۰/۰۸۱
	دختران	۱۴/۵۳	۳۹	۱/۷۶			
	جمع	۱۴/۵۹	۱۹۸	۱/۸۴			
کشاورزی	پسران	۱۴/۵۹	۴۸۸	۲/۰۷	۰/۰۸۱	۶۷۸	-۰/۰۴۲
	دختران	۱۴/۷۲	۱۹۲	۱/۶۶			
	جمع	۱۴/۶۳	۶۸۰	۱/۹۶			
حقوق	پسران	۱۴/۹۰	۱۴۹	۱/۶۷	۰/۰۵۱	۲۰۶	-۰/۰۶۱
	دختران	۱۵/۰۲	۵۹	۱/۴۳			
	جمع	۱۴/۹۳	۲۰۸	۱/۶۱			
جمع	پسران	۱۴/۴۸	۳۷۸۷	۱/۹۳	۸/۹۹	۵۳۴۰	۰/۰۰۰۱
	دختران	۱۵/۰۰	۱۵۵۵	۱/۸۶			
	جمع	۱۴/۶۳	۵۳۴۲	۱/۹۲			

مقایسه معدل تحصیلی دختران و پسران

محاسبه میانگین نمرات معدل دختران و پسران نمونه نشان دهنده آن است که معدل تحصیلی دختران (۱۴/۹۹) حدود نیم نمره از معدل تحصیلی پسران (۱۴/۴۸) بالاتر است. مقایسه تفاوت نمرات دو گروه با استفاده از آزمون تی حاکی از معناداری تفاوت نمرات دو گروه می‌باشد (جدول شماره ۴) مقدار تی محاسبه شده معادل ۸/۹۹ بوده که در سطح ۰/۰۰۰۱ معنادار است.

نتایج تحقیقات قبلی هم با این یافته همخوانی دارد. از جمله تحقیق آقای دکتر حسینی روی نمرات نمونه‌ای از دانشجویان دانشگاه شیراز در سالهای تحصیلی ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۵ نشان داد که نمرات الف و ب به ترتیب ۳۶/۳۹، ۷/۴ درصد از نمرات دختران و ۳۲/۷ و ۳۵/۲ درصد از نمرات پسران را تشکیل می‌دادند و به همین ترتیب نمرات حرفی پایین‌تر (ج، د، و، ه) درصد کمتری از نمرات دختران را نسبت به پسران تشکیل می‌دادند.

نمودار شماره ۲ وضعیت معدل دختران و پسران را در دانشکده‌های مختلف نشان می‌دهد. این نمودار که براساس بخشی از اطلاعات مندرج در جدول شماره ۴ ترسیم شده است نشان می‌دهد که معدل دختران تقریباً در همه رشته‌ها (به استثنای رشته‌های دامپزشکی) از معدل پسران بالاتر بوده است.

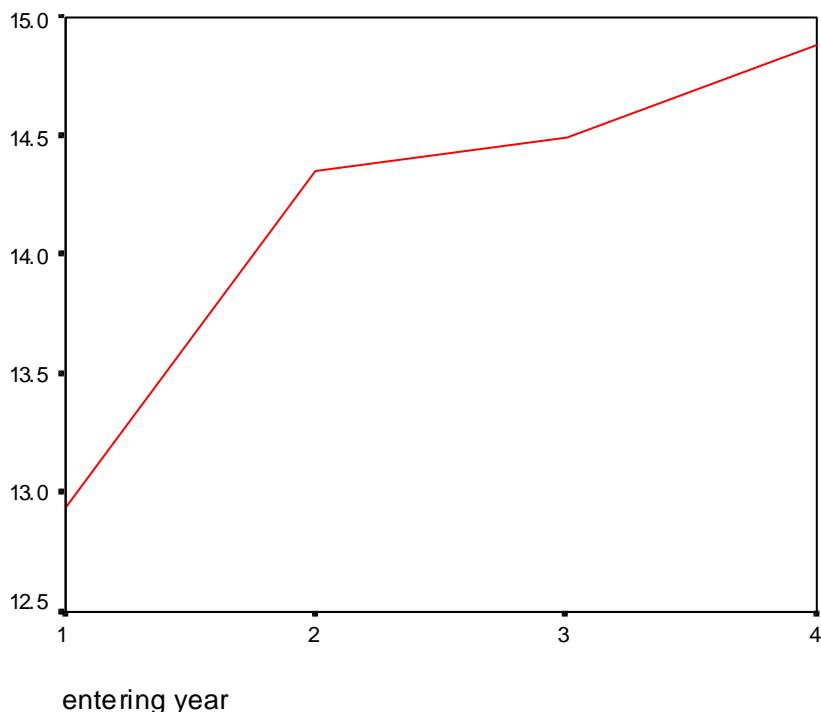
نمودار شماره ۲- مقایسه میانگین تحصیلی دختران و پسران در مقاطع تحصیلی مختلف

مقایسه میانگین نمرات دختران و پسران در مقاطع تحصیلی مختلف

نمودار شماره ۲ نشان می‌دهد که برتری نمرات میانگین دختران نسبت به پسران در مقاطع تحصیلی مختلف هم برقرار است. بنظر می‌رسد بیشترین اختلاف دو گروه در مقطع کارشناسی است.

برای اینکه روال تغییرات میانگین را در دوران فعالیت دانشگاه شیراز به چهار دهه اصلی یعنی از زمان تأسیس تا سال ۱۳۵۰، ۱۳۵۱ تا ۱۳۶۰، ۱۳۶۱ تا ۱۳۷۰ و از ۱۳۷۱ به بعد تقسیم گردید. سپس میانگین دانشجویان در هر یک از این چهار دهه محاسبه و بر اساس آن نمودار شماره ۳ ترسیم شده است. این نمودار سیر افزایش تغییرات میانگین را از دهه اول تا چهارم بخوبی نشان می‌دهد. چنانکه در این نمودار ملاحظه می‌شود. میانگین دانشجویان که در سالهای نخست تأسیس دانشگاه تا سال ۱۳۵۰ کمتر از ۱۳ بوده است از ۱۳۵۱ تا ۱۳۶۰ افزایش چشمگیری یافته است. بطوریکه میانگین دانشجویان در این دهه به $14\frac{3}{5}$ رسیده است. در دهه ۱۳۷۰ نیز افزایش اندکی در میانگین نمرات صورت

گرفته و به ۱۴/۵ رسیده است. سپس در دهه ۱۳۸۰ با میزان بیشتری از افزایش، معدل نمرات ۱۴/۸۸ را شاهد هستیم.

نمودار شماره ۳

بررسی اختلاف میانگین نمرات معدل در دهه‌های مختلف با استفاده از تحلیل واریانس یک طرفه (جدول شماره ۵) نشان از معنی دار بودن اختلاف میانگین‌ها دارد. میزان f بدست آمده از این تحلیل معادل ۷۸/۹۲ با درجه آزادی ۳ می‌باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار است.

جدول ۵- تحلیل واریانس یکطرفه معدل دانشجویان دانشگاه شیراز در چهار

دهه فعالیت دانشگاه

مقدار F	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	منبع تغییر
*۷۸/۹۲	۲۷۹/۴۶ ۳/۵۴	۳ ۵۳۵۵ ۵۳۵۸	۸۳۸/۳۷ ۱۸۹۶۲/۹۹ ۱۹۸۰۱/۳۵	بین گروه‌ها درون گروه‌ها کل

* $P < 0.001$

پیگیری تفاوت نمرات با استفاده از آزمون توکی که نتایج آن در جدول شماره ۶ آمده است نشان می‌دهد که تفاوت میانگین نمرات معدل دهه ۱۳۵۰ با ۱۳۸۰، ۱۳۷۰، ۱۳۶۰ معنی‌دار است. همچنین تفاوت میانگین نمرات معدل دهه ۱۳۶۰ با ۱۳۸۰ معنی‌دار بوده اما با دهه ۱۳۷۰ معنی‌دار نیست. میانگین نمرات معدل دهه‌های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ در سایر موارد تفاوت‌ها معنی‌درا می‌باشد.

جدول ۶- پیگیری تفاوت نمرات معدل در دهه‌های مختلف با استفاده از آزمون شفه

تفاوت میانگین‌ها					
۱۳۸۰	۱۳۷۰	۱۳۶۰	۱۳۵۰	تعداد	دهه
۱/۹۴*	۱/۵۶ *	۱/۴۱ *	۱۲/۹۴	۲۰۵	۱۳۵۰
۰/۵۳*	۰/۱۵	-	۱۴/۳۵	۴۸۰	۱۳۶۰
-۰/۱۸*	-	-	۱۴/۵۰	۱۸۵۶	۱۳۷۰
-	-	-	۱۴/۸۸	۲۸۱۸	۱۳۸۰

* $P < 0.05$

بحث و نتیجه گیری

بر اساس نتایج حاصل از نمونه مورد مطالعه در این تحقیق، معدل کل دانشجویان دانشگاه شیراز از زمان تأسیس تا کنون معادل $14/629$ به دست آمد. میانگین نمرات معدل دختران به طور معنی‌داری ($0/0001 < P$) از معدل پسران بالاتر بود. برتری نمرات دختران نسبت به پسران در تحقیقات متعددی گزارش شده است. حسینی (۱۳۵۲) با مقایسه دو گروه از دانشجویان موفق و ناموفق دانشگاه شیراز، نمرات متوسطه و دانشگاه دختران را در هر دو گروه از پسران زیادتر گزارش کرده است. وی در مقاله دیگری تحت عنوان "ارزش نمرات ششم متوسطه در پیش‌بینی موفقیت دانشگاه" همین نتیجه را مورد تأکید قرار داده اما می‌افزاید در کنکور پسران بر دختران برتری دارند. ایشان در پژوهش‌های دیگر خود نیز به این نتیجه اشاره کرده و درصد نمرات "الف" و "ب" را برای دختران بیشتر از پسران مشاهده کرده‌اند (حسینی، ۱۳۶۷) احمدی (۱۳۷۸) نیز در مورد دانشجویان علوم پزشکی شیراز به نتایج مشابهی دست یافت.

همچنین میزان اخراج شدگان پسر بیشتر از دختران گزارش شده است (حسینی، ۱۳۵۳). نتایج پژوهشی حسینی و بهین آئین (۱۳۷۷) روی گروهی از دانشجویان دانشگاه شیراز نیز که به منظور بررسی علل و عوامل شکست تحصیلی صورت گرفت نشان داد که دختران در مقایسه با پسران گروه موفق‌تری را تشکیل می‌دهند و شکست تحصیلی آنان به مراتب کمتر از پسران است.

مک کوبی و ژاکلین^۱ (۱۹۷۴) پس از مرور نزدیک به ۱۶۰۰ تحقیق پیرامون تفاوت‌های جنسی، نتیجه گرفتند که پسران در ریاضیات و علوم فیزیکی بهترند و دختران در خواندن و نوشتن. تحقیقات دیگری نیز در گذشته این نتایج را تأیید کرده است (هیدولین^۲ ۱۹۸۶، ویلینگهام و کول^۳ ۱۹۹۷، ناول و هیجز^۴ ۱۹۹۸). اما تحقیقات بعدی نشان داد که این تفاوت‌های دختران و پسران سطحی است. مطالعات اخیر در بریتانیا و استرالیا نشان داد که دختران از دهه ۱۹۹۰ پسران را در پیشرفت تحصیلی پشت سر گذاشته‌اند (ترنر و دیگران، ۱۹۹۵، آرنوت و دیگران، ۱۹۹۶، فستر، ۲۰۰۰). بعضی توضیحات بی‌میلی پسران به نظام معمول کار مدرسه و رشد سریعتر و آموخته شده انطباق با مقررات مدرسه در دختران را بیان می‌دارند. بعضی دیگر به زمینه فرهنگی و اجتماعی خاص بریتانیا

¹- Maccoby, E.E & Jacklin, C.N.

²- Hyde, J.S. & Linn, M.C.

³- Willingham W.W. & Cole, N.S.

⁴- Nowell, A & Hedges, L.V.

اشاره می‌کنند. (به نقل از یونگ لازم و هو، ۲۰۰۴) تحقیق ونگ ، لام و هو (۲۰۰۴) روی نتایج یک امتحان عمومی مربوط به ۴۵ هزار دانشآموز هنگ کنگی نیز نشان داد که پسران نسبت به دختران کمتر خوب عمل می‌کنند.

بنابراین جمع‌بندی نتایج این تحقیق و تحقیقات قبلی در مورد تفاوت‌های جنسی در پیشرفت تحصیلی برتری نسبی دختران را مورد تأیید قرار می‌دهد. داده‌های این تحقیق در مورد علل این اختلاف توضیحی نمی‌دهد و بررسی علل به تحقیق جداگانه‌ای نیاز دارد.

چنانکه اشاره شد بعضی تحقیقات قبلی به نوعی نتیجه‌گیری در مورد تفاوت استعدادهای دختران و پسران در مهارتهای کلامی و ریاضی پرداخته‌اند. یافته‌های تحقیقاتی در این باره همخوانی ندارد. در این پژوهش نیز اگر چه بطور مستقیم در این مورد مقایسه‌ای بعمل نیامده است اما، مقایسه معمول دختران و پسران در رشته‌های مختلف را می‌توان با توانایی‌های مختلف آنها مرتبط دانست. اگر نتیجه کلیشه‌ای مورد اشاره در بالا مبنی بر اینکه دختران در مهارتهای کلامی و پسران در مهارتهای ریاضی بر یکدیگر برتری دارند مورد قبول باشد در اینجا نیز انتظار داریم در رشته‌های علوم انسانی برتری با دختران و در رشته‌های ریاضی و مهندسی برتری با پسران باشد. اما دیدیم که چنین نبود و هر کجا که تفاوت معناداری بین دو جنس مشاهده شد به نفع دختران بود.

از دیگر نتایج این تحقیق افزایش تدریجی معدل نمرات دانشجویان با گذشت زمان بود. بطوری که از ابتدای تأسیس دانشگاه تاکنون، طی چهاردهه فعالیت دانشگاه افزایش معناداری را در میزان معدل دهه‌های متوالی شاهد بودیم. این نتیجه که گاهی از آن به عنوان تورم در نمرات یاد می‌شود(حسینی، ۱۳۵۶، بک ۱۹۹۹)، به نظر می‌رسد، محدود به دانشگاه شیراز نباشد. چنانکه بک (۱۹۹۹) نشان داد که معدل دانشجویان دانشگاه ویسکانسن مدیسون طی سالهای ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۸ بطور متوالی افزایش یافته و معدل نمرات لیسانس از ۲/۹۰ به ۳/۱۱ رسیده است. بک می‌افزاید یکی از عاملهای توضیح دهنده این افزایش نمرات به افزایش سطح آمادگی اولیه افراد در هنگام ورود بر می‌گردد. چنانکه در سال ۱۹۹۰ میانگین امتحان ACT گروه نمونه ۲۴/۳ بوده و در سال ۱۹۹۸ به ۲۶/۳ افزایش یافته است. این افزایش در آزمون ACT همگام با (GPA) (معدل) هر ساله وجود داشته است.

یادآور می‌شود سیر افزایشی تدریجی نمرات دانشجویان در دانشگاه شیراز به گونه‌ای است که فقط در دوره‌های طولانی نمایان است. به عبارت دیگر برای هر دو سال پیاپی نمی‌توان انتظار تفاوت معناداری را داشت. می‌توان گفت سرعت افزایش نمرات کند و متغیر است. حسینی (۱۳۵۶، ۱۳۶۷) نیز در دو تحقیق جداگانه برای سالهای ۱۳۵۰-۵۵ و

۱۳۶۰-۶۵ به عدم وجود تورم در نمرات دانشجویان دانشگاه شیراز و ثبات نسبی در نمرات در هر یک از این دوره‌ها پی برده است شیوه کار وی براساس درصد نمرات حرفی (الف، ب، ج، و...) با استفاده از آماره مجدور خی بوده است، که گرچه نتایج آن قابل مقایسه با نتایج این تحقیق نمی‌باشد، اما دقت در دو نموداری که برای هر یک از این دوره‌ها ارائه شده‌اند روشن می‌سازد که از یک دوره به دوره دیگر (قبل و بعد از انقلاب) افزایش قابل ملاحظه‌ای در درصد نمرات الف و ب بوجود آمده است (حدود ۲۰ درصد) در مقابل از نمرات ج، د، ه کاسته شده است.

تفاوت معدل دانشجویان در رشته‌های مختلف نیز یکی از نتایج این بررسی بود. این اختلاف در نوع خود قابل توجه است و برآوری از وضعیت کلی نمرات در دانشکده‌های مختلف بدست می‌دهد. البته این وضعیت طبیعی است زیرا سطح دشواری دروس مختلف که مبنای هر یک از رشته‌های تحصیلی می‌باشد متفاوت است. اما به حال از آنجا که ارزشیابی آموزشی معیاری برای سنجش میزان فراگیری دانشجویان می‌باشد و از سویی هدف از این دوره‌های آموزشی تسلط بر تمام مهارت‌های مورد تعلیم می‌باشد، از این رو معدل نمرات دانشجویان یک رشته می‌تواند ملاک میزان موفقیت نظام آموزشی در انتقال مطالب آموزشی به دانشجویان نیز تلقی می‌شود. همچنانکه میزان موفقیت دانشجویان در دستیابی به این مطلب را هم نشان می‌دهد. بنابراین هر چه سطح معدل نمرات در یک رشته بالاتر باشد موفقیت نظام آموزشی در دستیابی به اهداف خود و نزدیک شدن به اهداف "آموزش در حد تسلط" بیشتر خواهد بود.

منابع و مأخذ

احمدی، جمشید(۱۳۷۸)، بررسی و مقایسه پیشرفت علمی و وضعیت تحصیلی دانشجویان زن و مرد دانشکده علوم پزشکی شیراز، مجله علوم اجتماعی انسانی دانشگاه شیراز، شماره ۲۹، ص ۴۲-۳۳.

حسینی، سید علی اکبر(۱۳۵۲)، مقایسه دو گروه از دانشجویان موفق و ناموفق در دانشگاه شیراز، مجله روانشناسی، ص ۱۱۸-۱۰۱.

حسینی، سید علی اکبر(۱۳۵۳)، پژوهشی پیرامون دانشجویان که از دانشگاه شیراز اخراج شدند. مجله خرد و کوشش، دوره پنجم، دفتر اول، ص ۸۳-۵۸.

حسینی، سید علی اکبر و نورالدین بهین آئین(۱۳۷۷)، بررسی علل و عوامل شکست تحصیل گروهی از دانشجویان دانشگاه شیراز در فاصله سالهای تحصیلی ۱۳۶۲-۱۳۶۹، مجموعه مقالات کاربردی، ص ۶۸-۵۷، انتشارات دانشگاه شیراز. ۱۳۷۹.

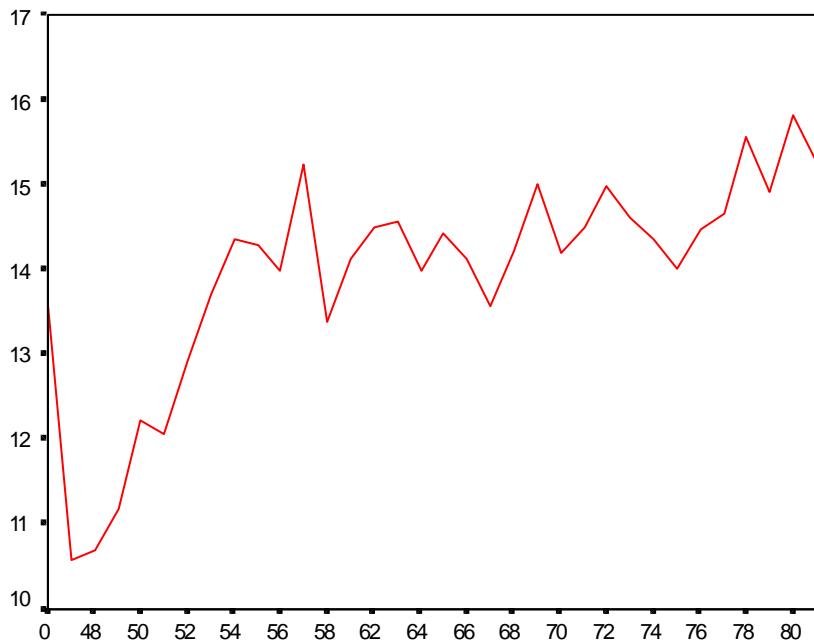
حسینی، سید علی اکبر(۱۳۵۶)، آیا تورم به نمرات دانشگاهی نیز سرایت کرده است؟ مجله خرد و کوشش، شماره ۱، ص ۵۷-۴۱.

حسینی، سید علی اکبر(۱۳۶۷)، بررسی ارزشیابی عملکرد تحصیلی برخی از دانشجویان دانشگاه شیراز در دو مقطع قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره چهارم، شماره اول، ص ۲۹-۱.

Beck, Bruce(1999), Trends in undergraduate Grades, ssociation for Istitutional Research in The upper Midwest, 1999 fall Conference, st. Paul, Minssota.

Nowell, Amy and Larry V. Hedges(1998), Trends in gender differences in academic achievement from 1960 to 1994: An analysis of differences in mean, variance, and extreme scores. Sex Roles, 39(1-2):21-43.

Wong. Kam- Cheung, Y. Raymond Lam and Lai-ming Ho() , The effects of schooling on gender differences. An Internet Paper, Search by google.

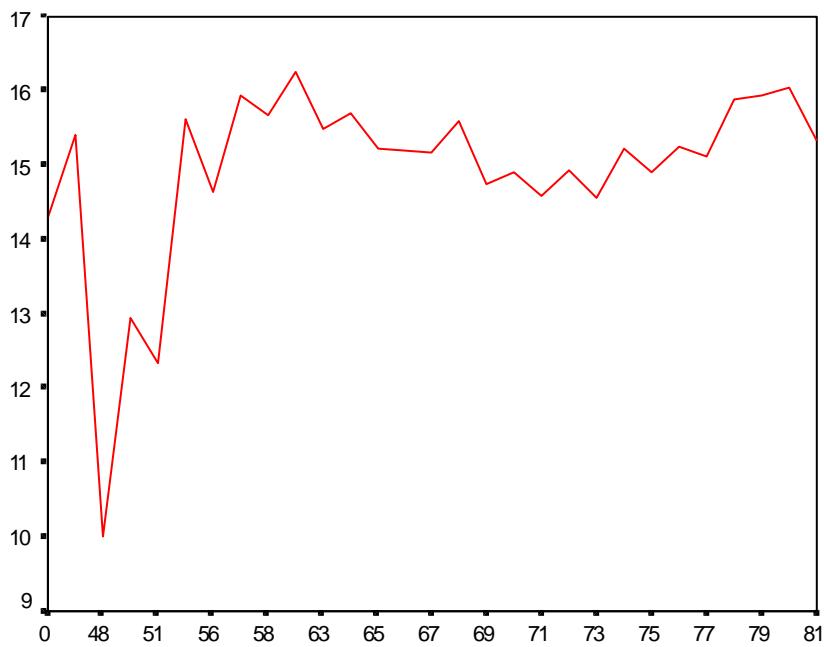
ENTER

نمودار شماره (۱) (ضمیمه : معدل دانشجویان دانشکده علوم به بر اساس سال ورود
به دانشگاه

ENTER

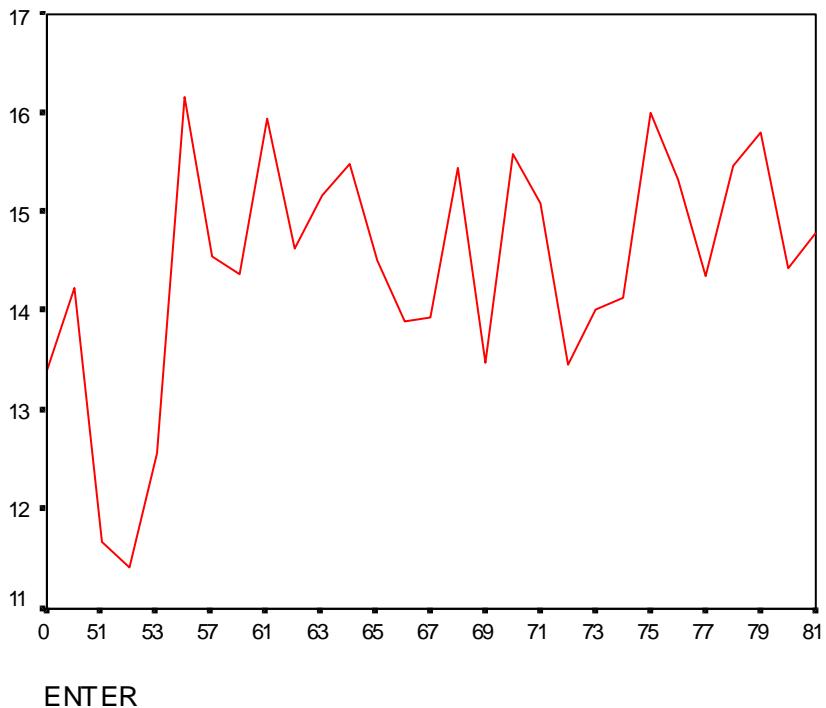
نمودار شماره (۲) معدل دانشجویان دانشکده علوم انسانی بر اساس سال ورود
به دانشگاه

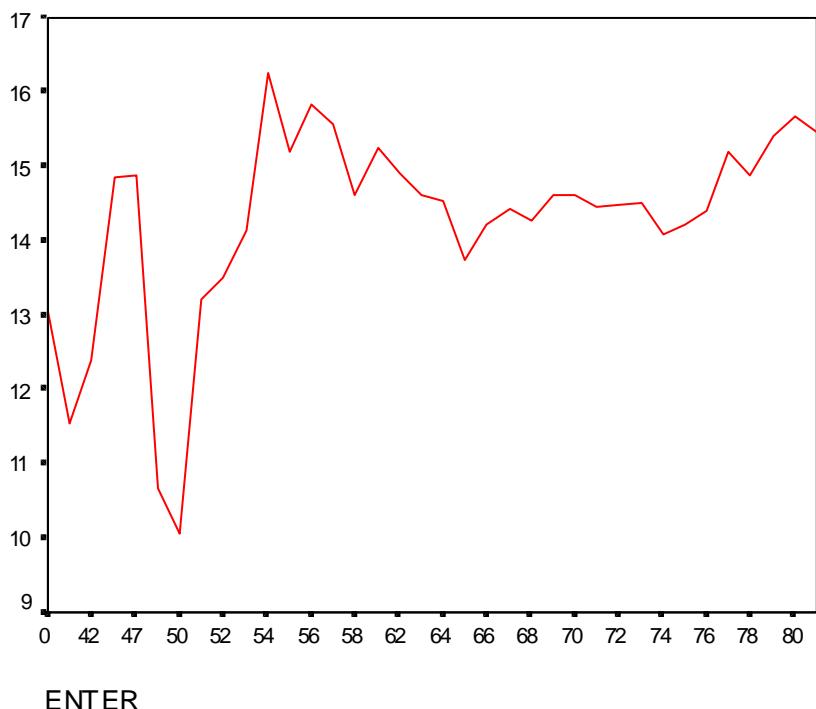
ENTER

نمودار شماره (۳) ضمیمه: معدل دانشجویان دانشکده علوم تربیتی بر اساس سال ورود به دانشگاه

نمودار شماره (۴) خصیمه: معدل دانشجویان دانشکده مهندسی براساس سال ورود به دانشگاه

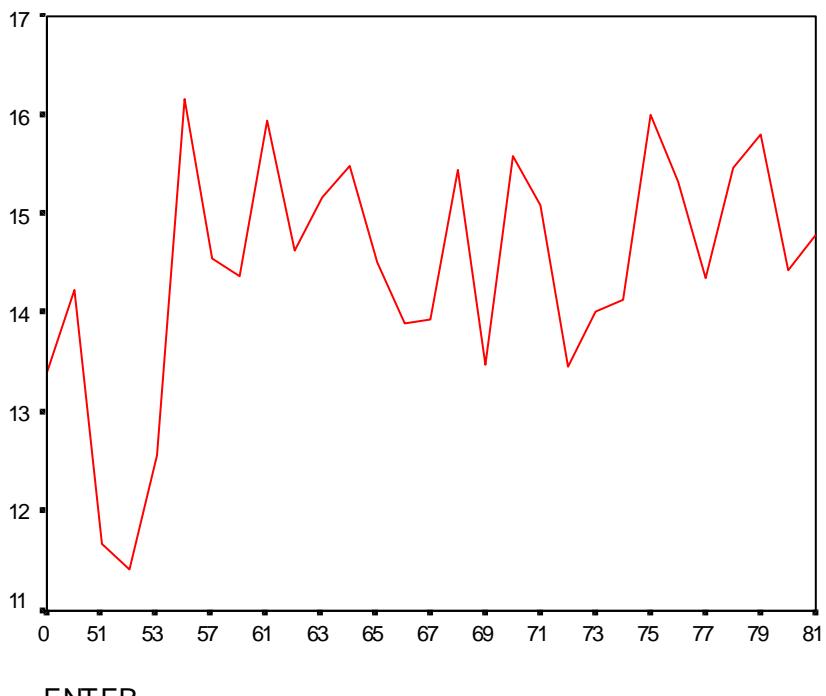

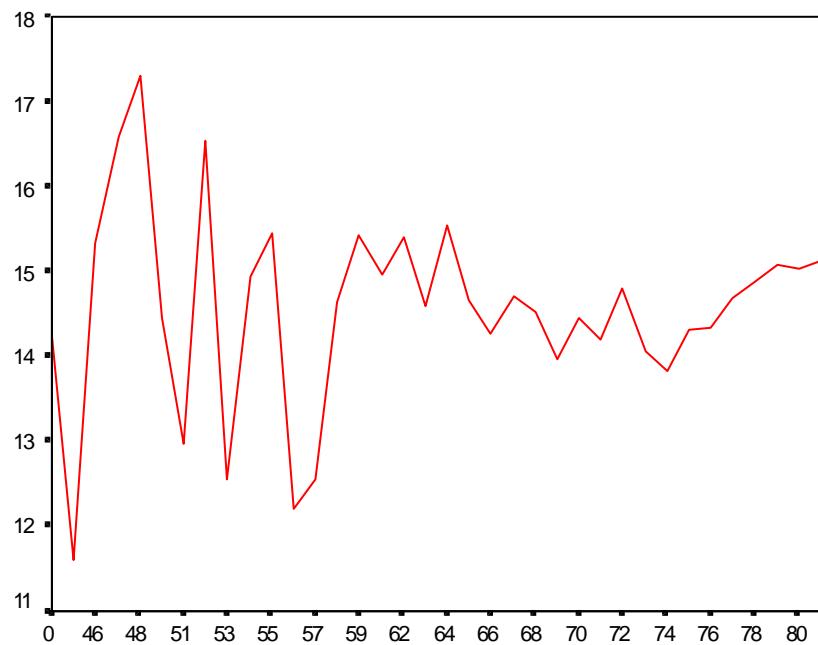
نمودار شماره (۵) خصیمه: معدل دانشجویان دانشکده علوم اجتماعی براساس سال ورود به دانشگاه

ENTER

نمودار شماره (۶) خمیمه: معدل دانشجویان دانشکده دامپزشکی بر اساس سال ورود به دانشگاه

ENTER

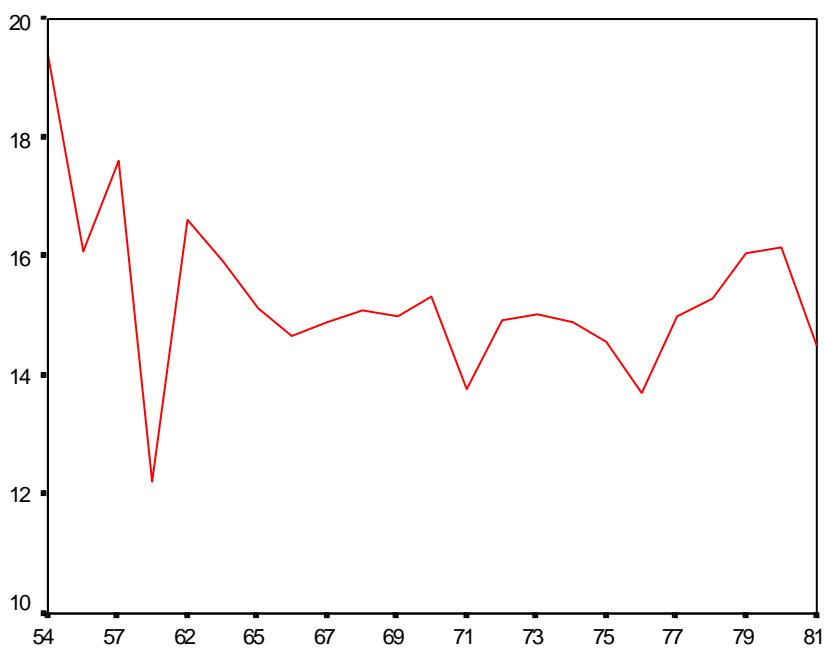
نمودار شماره (۷) خمیمه: معدل دانشجویان دانشکده صنعت و الکترونیک بر اساس سال ورود به دانشگاه

نمودار شماره (۸) خمیمه: معدل دانشجویان دانشکده کشاورزی بر اساس سال ورود به دانشگاه

ENTER

نمودار شماره (۹) خمیمه: معدل دانشجویان دانشکده حقوق بر اساس سال ورود به دانشگاه

ENTER